

ПЕРЕВІРКА ПОСІВНИХ ЯКОСТЕЙ НАСІННЯ РІПАКУ, ОБРОБЛЕНОГО НА ВІБРАЦІЙНІЙ НАСІННЕОЧИСНІЙ МАШИНИ

Гончаренко Я.Л.

Науковий керівник – к.т.н., доц. Лук'яненко В.М.
Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка
(61050, Харків, пр. Московський, 45, каф. «Сільськогосподарські машини»,
тел. (057) 732-54-33, e-mail: system-quality@mail.ru)

При інтенсивній технології вирощування ріпаку насіння для посіву повинно бути тільки першої репродукції і не нижче другої категорії сортової чистоти. Отримання високоякісного насіння ріпаку за допомогою існуючих зерноочисних машин (повітряно - решітних, трієрних, спеціальних) викликає певні труднощі.

Для вивчення впливу сепарації насіння ріпаку на вібраційній насіннеочисній машині на його врожайність були проведені лабораторно-польові дослідження.

Отримані після сепарації на машині фракції насіння ріпаку висівали вручну на дослідному полі. Глибина загортання насіння становила 2-3 см. Насіння висівали з міжряддям 30 см. У кожній з чотирьох повторностей було висіяно по два рядки кожної фракції насіння. Ширина дослідної ділянки становила 2 м. У кожному рядку було висіяно по 50 штук насіння.

Після появи сходів була визначена польова схожість шляхом підрахунку кількості рослин в рядку по відношенню до висіяного насіння. Польова схожість перших двох фракцій перевищувала 40%, що вище схожості вихідного насіння на 3,8%, а останньої п'ятої фракції становила 28,3%. Спостерігалось стабільне зниження польової схожості від першої до п'ятої фракції.

Важливим показником є відсоток перезимівлі. Відсоток перезимівлі найвищий в першій і другій фракціях - 94,1 і 95,5%. Найнижчий відсоток перезимівлі рослин в четвертій фракції - 87,5%.

Прибирання проводилась в оптимальні терміни вручну. Урожайні дані перераховувалися на 11% - вологість і 100% чистоту.

Як видно, врожайність насіння ріпаку озимого по висіяним фракціям значно відрізняється в перших і останніх фракціях в порівнянні з вихідним насінням (контроль). Найбільша врожайність отримана в другій фракції (567 шт./м²), а найменша - в п'ятій фракції (290 шт./м²).

У першій і третій фракціях врожайність насіння складала 558 і 550 г/м², що також істотно відрізняється від урожайності вихідного насіння (482 г/м²) і четвертої (290 г/м²) фракції.

Аналіз результатів польового дослідження показав, що сортування посівного матеріалу ріпаку на вібраційній насіннеочисній машині забезпечує підвищення врожаю на ділянках, засіяних насінням першої-третьої фракцій і зниженням врожаю при посіві насінням четвертої-п'ятої фракцій.